

71.787

VOJNICH OSZKÁR

A VESUVION

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

A VESUVION

☞ NAPLÓ-JEGYZETEK ☞

IRTA

VOJNICH OSZKÁR

*Értesítve a szerkesztővel
a kézirat beérkezését
és a kiadását
Vojnich Oszkár
1906.*

BUDAPEST
PALLAS RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NYOMDÁJA
1906.

ÁRANYOS

ÁRANYOS

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

~~71~~

~~29~~

71787

ÁRANYOS KÖNYVTÁRA
II. Nyom. Pórvideknapló
1928. 25 82

POMPEI EGY UTCZÁJA.

A CASA DEI AMORINI DORATI.

(1906 márczius óta megnyitva.)

POMPEI ÚJ ÁSATÁSAI.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

1906 február 24—25., márczius 17—18.

Pompei keskeny utcáin jártam . . . Milyen épen őrizte meg a vulkanikus hamuburok kövezetét, az épületek falait, a tűzhelyeket, az edényeket és a fali festményeket! Csakis a márványoszlopok, a földi nagyságnak és örökkévalóságnak e szimbólumai törtek ketté és hullottak a porba . . .

Elképzeltem magamban, hogy a nagy kövekkel kirakott utcákon mint járt-kelt a lakosság, mint hallgatta Apollo vagy Isis templomában az isteni tiszteletet, hogy ítélkezett a Bazilikában és választotta meg patricziusait a Forumon. Hogy szórakozott a Scoporto és Coperto színházakban — s a Vesuviora esett tekintetem. Épen akkor lökött föl lávát, követ és hamut a magasba. Talán ép úgy, mint ezelőtt tizenkilencz évszázaddal, amikor még Pompei a vigság és a mámor tanyája volt. Elöttem itt az emberi őskultura egyik fészke kihalva, amott pedig az őstermészet öreg óriása még mindig fiatal tüzzel a kebelében. Az őserő legyőzte az embert, de megőrizte a számára egy kétezer év előtt élt kulturnép termékeit. Aki Pompeit látta és végignézte a nápolyi Museo Nationale-ben a Herculanium és Pompeiben talált műkincsek, emlékek halmazát, nem pusztító óriást lát a Vesuvióban, hanem csaknem hálás neki azért, amit tett: mert csakis így maradhatott meg ennyire épen, ennyire együtt emlékeiben egy kétezer év előtti kultura.

Ilyen benyomások hatása alatt indultam el február 24-én, a Napolytól tiz kilométernyire fekvő Puglianoból, a Cook-féle villamos vasuton (Ferrovía vesuviana), magának a Vesuvionak látogatására. A dús növényzetű hegylábrol a régi lávafolyamoktól fekete, repedésekkel és törmelékkal teli hegyoldalra jutottunk. Alattunk Nápoly városa meg Ischia és Procida-szigetei, a másik oldalon Sorrento és Capri: mind-egyik egy-egy gyöngye a nagy nápolyi öbölnek. Felettünk a csaknem

percenként «működő» Vesuvio. Azt sem tudjuk hamarjában, merre fordítsuk a tekintetünket, olyannyira változatos a minden oldalról felénk táruló kép.

Az állami Observatorio és az Eremo-szállodánál (az utóbbi állomás már 608 méternyire van a tenger felett) rövid pihenőt tartottunk. Innen rendes körülmények között a krátert tartó hegykúp tövéig viszi a villamos az utasokat, ahol a siklóra (Funicola superiore) szállunk, amely a krátertől körülbelül háromszáz méterrel lejjebb eső legfelsőbb állomásáig emelkedik: de 1905 október havában a kiömlő lávának egy mellékága előntvén a villamos pályatestnek egy részét, azóta pár száz métert gyalog vagy lóháton kell megtenni, ami a jó uton és a csekély emelkedés mellett inkább sétaszámba megy. A sikló néhány perc alatt fölvisz (azalatt hogy 820 méternyi utat tesz meg) az 1185 méternyire a tenger színe felett levő legfelsőbb állomáshoz.

Amikor felérünk, a Vesuvio vezetői megrohannak. Fegyelmetlen és kellemetlen egy had, de ebbe a koromtól és hamutól fekete, föld-rengéstől és mennydörgéstől zajos világba bele illenek.

Felhők zárták el előttünk a szemhatárt, de azért végigcsináltuk a szokásos műsort: megnéztük a hegyoldalon sisteregve aláhömpölygő lávafolyamot, felmentünk a kráter felé, de mivel a fehér párák sűrűségében nem lehetett tájékozást szerezni, hogy meddig hajigálja a nagy erőben levő hegy a köveket, a fővezetők és a két, hivatalból kirendelt carabinieri nem engedték feljebb menni az utasokat. Ezzel az utasok, mint akik jól végezték dolgukat, visszatértek a funicolával.

Ennyivel azonban én be nem értem. Ha már eljöttem tűzhányót nézni, megnézem alaposan! Ilyen kedvező alkalom ugyanis csak évtizedekben kínálkozik. Fent maradtam hát a vezetőmmel a felső állomáson, a két pályaozóna kőből épült és kővel fedett házikójában.

Az időjárás mind rosszabbra fordult. Süvöltött a szél, de a felhők csak nem oszoltak széjjel s a Vesuvio haragos kedvében volt. Átlag minden perczenként «működött» és néha nagy erővel. Ilyenkor kis föld-rengés előzte meg a kitörését és erős dörgéssel, füstgomolygással, lávadarabokkal vegyest, köveket is lökött föl a mélységéből, olyan zúgás-búgás, zuhogás kíséretében, mintha kerek löveg helyett sarkosat lőttek volna ki ágyukból. A kráter szája balra formálódván, a lövegek jó részben ez irányba, a lávafolyó táján hullottak le.

1906 MÁRCZIUS 25-ÉN

(A hamuesők előtt.)

1906 ÁPRILIS 25-ÉN.

(A hamuesők után.)

AZ EREMO-SZÁLLODA ÉS AZ OBSERVATORIO.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

A KITÖRÉS ELSŐ PILLANATA.

A KITÖRÉS FEJLETTEBB STÁDIUMA.

(A képen látható fellövelt lávadarabok ökölnyi nagyságtól két-három fejnagyságig váltakoznak.)

A VESUVIO 1906 MÁRCZIUS 17—18-ÁN.

(Körülbelül 180 méterről felvéve.)

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

A hangulatkeltéshez járult, hogy a felhők az esti szürkület beálltával, az olvadt lávafolyó felől, rózsaszínben derengtek, a hegyoldal pedig köröskörül, minden kitörés alatt, tűztengerbe látszott merülni.

Beszélgetéssel és meseszóval telt el az idő. A Vesuvio viselt dolgairól folyt a szó s hogy mint járta meg az egyik vagy másik vigyázatlan utas, hogy menekült októberben éjjel a két pályaőr, amikor a ház körül hullottak a kövek s most is 2 hete tilos e miatt a kráter közelébe menni.

Hét órakor, majd ismét tíz óra tájban felszakadt néhány percze a felhőfátyol s volt részem olyan tűzijátékban, aminővel most csakis a Vesuvio kedveskedik. Millió rakéta, száz meg száz tüzes kő repült föl néhány száz méternyire a magasba. A láva környéke is más éjjel, mint nappal. Lábunk alatt, a felső sötét kérgen alól piroslik az izzó altalaj és noha tudjuk, hogy a felső kéreg megóv minden veszélytől, mégsem érezzük magunkat biztonságban!

Most következett a kirándulásnak kellemetlenebb része, a hazaindulás. A meredek hegykúpról csakhamar lecsörtettünk, fáklya fénye mellett, az alsó állomásig. A sokszor-térdig süppedékes lávasalakon veszedelem nélkül haladtunk, mivelhogy ki van zárva az elcsuszás és ha el is esünk, nem kell attól tartanunk, hogy tovább gurulunk.

Az Eremo-szálloda egyik kényelmes, központi fűtéssel és villanyvilágítással ellátott szobájában pihentem ki a fáradalmakat. Virradat előtt felébredtem. Szemem az égből lecsüngő fényes szalagra, a láva folyóra esett. Majd meg tűzkéve szállt fel a kráterből, sziporkái között piros kövekkel és lávafoszlányokkal tarkítva. Most távoli ágyudörrenés hallatszott, az eruptió hangja. A kövek és lávafoszlányok a hegykúp egyik oldalára hullottak, távoli puskaropogáshoz hasonló zajjal. 25-én kilencz óra tájban reggel, ismét fent voltam a Funicola felső állomásán. Onnan pedig a kráterig vezető ut feléig mentem. Az idő tiszta volt ugyan, de a láva felől kerekedő szél folyton hozott párákat, úgy, hogy nem igen lehetett szemmel kísérni a leeső kövek irányát. Nem volt tehát tanácsos közelebb menni a kráterhez. Felszólításomra, hogy tegyünk mégis kísérletet, az egyik «vezuv-ember» nagy óvatosan kémsemlére indult el. Körüljárta a hegyoldalt, hogy sok-e a most kidobott meleg kő; majd, hogy keveset talált, intett, hogy gyerünk utána. Mivelhogy a süppedő talajon nem tudtam elég gyorsan haladni, két

ember a karjára kapott és így kényelmesen becserkésztem a haragos öreget, majd egy erősebb lökés után egy-kettőre fent termettünk a szájánál.

Belefényképeztem, de sajnos, füstnél egyebet nem örökíthettem meg gépem segítségével. S nem is volt idő, hogy kedvezőbb alkalomra várjak, mert vezetőim sürgették, hogy térjünk vissza, nehogy elérjen egy eltévedő kódarab.

Márczius 17-én ismét fölkerestem a Vesuviot. Távollétem alatt előntötte a láva a vasuti sineket, ugyanott, ahol októberben. A hegy megint erősen működik, de krátère kibővült és nem dobálja már a köveket, hanem annál bőkezűbben szórja fel a lavát. Átlag minden két percze három kitörés esik, legtöbbször dörrenés kíséretében, amely azonban gyöngébb most, mint február havában. A kráter egyenesen fölfelé formálódik s akkora, hogy a láva minden irányban szerteszáll: olykor ezer darabbal is leborítja a hegy oldalát, úgy, hogy százötven méteren belül teljességgel megközelíthetlen. A hegy felső, ugynevezett hamukúpját az utóbbi napokban fellövelt lávatömbök mint poczokturások fedik. A kitörésekkor fellökött párakkal sok lávasalak-törmelék repül fel: a tűzhányók felső hamukúpját (Aschen-Kegel) részben ez növeli.

Márczius 17-én és 18-án, verőfényes időben, órákon át élvezhettem a Vesuvio hatalmas játékát. A biztos veszedelem körén kívül állottam, körülbelül száznyolczvan méternyire magától a krátertől, mégis néhányszor jól körüldobált lavával, így egy nagy darab 4 lépésre esett mellém.

Jó szem és szemmértékkel a sűrű kő- és lavahullás lőtávolán túl, — ha nem kapkodunk, nem szaladunk, hanem szembe nézve a kitöréssel, csakis a kellő pillanatban, vagyis a már hullófélben levő közeli kövekre ügyelve félrelépéssel védekezünk, — biztonságban lehetünk.

Az éjszakai kép ezuttal jóval szebb volt, mint februárban. Az ernyő módjára hulló láva elborította a hegykúpot, mintha lángoló drágakövekkel, rubintokkal diszitené azt. A pompás tűzijátékot az Eremio-ból néztem és hallgattam a hegy mennydörgését, a lehulló lávadarabok ropogását, sistergését. Alig hogy elhalványodott a kúpot körülragyogó egyik csillagsereg, követte a második, a harmadik, a századik.

Amint a virradat előbbre haladt a tűzkéve csúcsától iefelé, mind-olban veszített fényéből; már csak a kráterhez közel fénylett, mind-

A VESUVIO RÉGI KRÁTERE.

Az Eremo-szálloda altánjáról. Felvéve márczius 17-én.

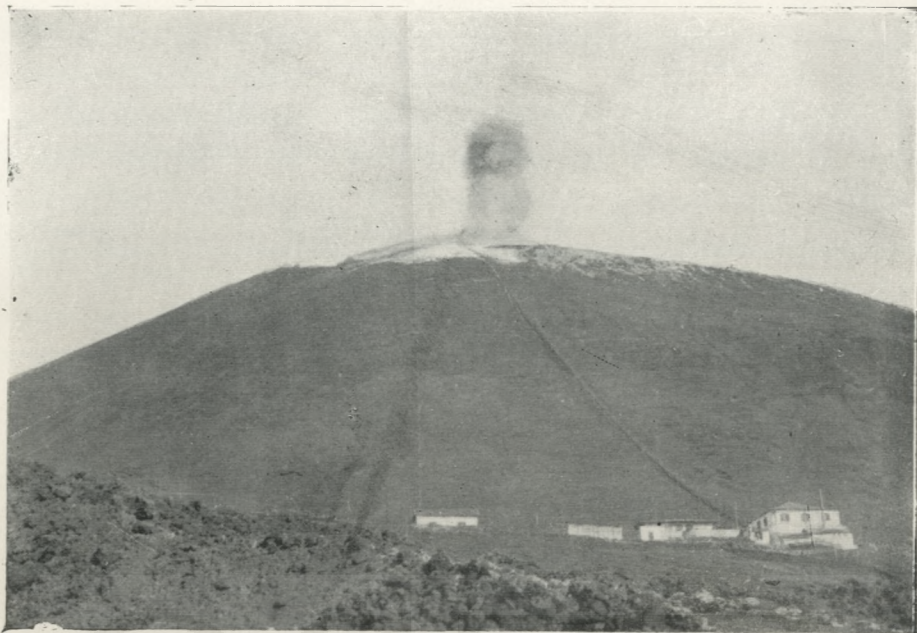
A VESUVIO UJ KRÁTERE. (D→ ←E)

Ugyanonnan felvéve április 26-án.

OSZK

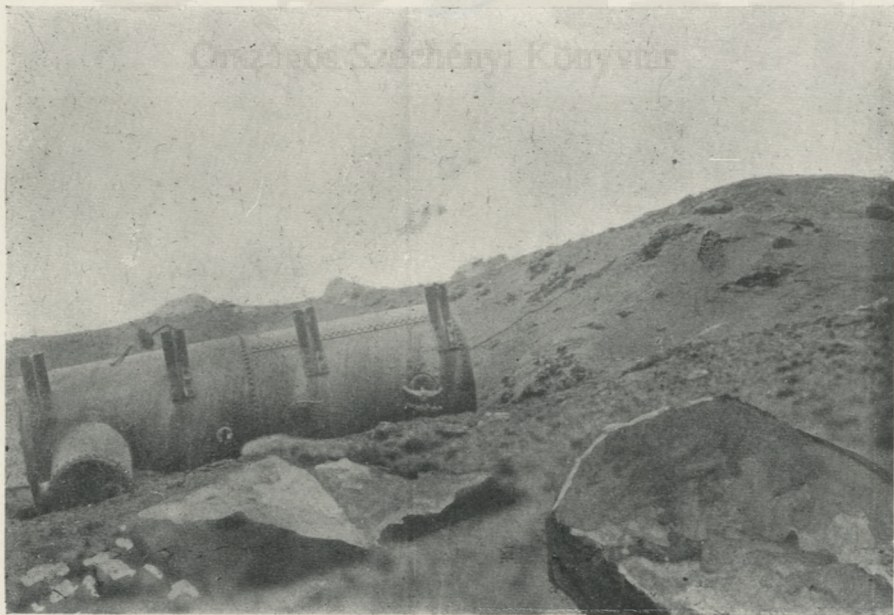

Országos Széchényi Könyvtár

A COOK-FÉLE FUNICULA ALSÓ ÁLLOMÁSA A VESUVION.

(Felvéve 1906 márczius 18-án.)

A FUNICULA ALSÓ ÁLLOMÁSÁNAK ROMJA.

(Felvéve 1906 április 29-én.)

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

sötétebb karmin színben, végül a nap fénye teljesen elhomályosította a vulcanicus tűz rejtélyes jelenségét.

Ha összehasonlítom a Vesuviót, ahogy most láttam. egyéb természeti jelenségekkel, azt találom, hogy nagyság, erő, szépség és titokzatosság tekintetében felette áll mindeniknek, Különösen itt, közel a csodaszép nápolyi öbölhöz, Herculaneum és Pompei emlékeihez; ahol a multnak hatalmas kulturája képviselve van és ezzel ellentétben a természet csodás ereje működik; ahol a lélek mindezeknek hatása alatt felmagasztosul és felemelkedik a mindennapiságon.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

Az április 8-iki nagy kitörés.

A Vesuvio kráterétől körülbelül két kilométerre, az állami megfigyelő állomás (Observatorio) tözsomszédságában levő *Eremo*-szálloda alkalmazottai a következőképen adják elő a Vesuvio április 8-iki nagy kitörésének utolsó színjátékát: «Április 7-én estétől olyan nagy mérvet öltöttek a kitörések, hogy a legrosszabbra elkészülve, ruhástól dőltünk le ágyainkra. Éjfélután pár perczre erős lökésre ébredtünk. A szálloda kulcsra bezárt nagy ajtaja kivágódott. Kiszaladtunk. A kráter felől szakadatlan morgás, ágyuzás hallatszott és három helyről lövelte szökőkútként a tüzes lávát és köveket. A lehulló kilövelt anyagtól köröskörül égni látszottak a hegyoldalak. 8-án reggel két óra tájban kigyuladt a sikló (funicola) alsó állomása. Három óra után a kövek már a szállodán is tulrepültek és hamueső esett; a föld rengett a kitörésektől: ekkor hanyatt-homlok menekedtünk. A lehulló kövek törték körülöttünk a fák ágait, de szerencsésen megérkeztünk a hegy lábánál, a tengerparton fekvő Pugliano városba. *Matteuci* professor, az Observatorio vezetője, segédje és az Observatoriohoz kirendelt carabinieri szintén menekedtek, de más uton és egy utba eső házban várták be a nagy kitörés végét és az első napi hamu csendesedését. *Salvatore* Coletta, az Eremo szálloda főszakácsa, úgy okoskodván, hogy a Vesuvio egyhamar meg nem ismételheti az éjjel végzeteket, már 8-án reggel 6 órakor visszament segédjével a szállodába és kitartott ott mindvégig, söpörve és söpörtetve az időközben megkerült hat munkással a háztetőkről a nehéz vulkanikus homokot (hamut).»

HAMU-KUPACZOK RESINA UTCÁJÁN.

A HAMUESŐ ALATT BESZAKADT TEMPLOM S.-GIUSEPPEBEN.

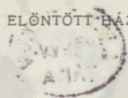
OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

EGY LÁVÁVAL FÉLIG ELÖNTÖTT HÁZ BOSCO DI TRECASEBAN.

SÉTA A LÁVA-MEZŐN BOSCO DI TRECASEBAN.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

Április 25—május 1.

A 8-iki nagy kitörés utáni hamuesők alatt a Vesuviot homály fedte A nápolyi *Cook* utazási irodától vett hirre, hogy április 21-étől megnyílt az Eremo-szálloda a Vesuvion és a villamosközlekedés a fenti állomásig, visszatértem Nápolyba.

25-én reggel kocsin indultam el Nápolyig a Vesuvio harmadszori látogatására. Nápoly utczái, házai még piszkosak voltak a hamuesőtől (eruptív, vulkanikus por); az utak mentén nagy halmokban hevert a hamu; mégis, a bekerített, szélmentes, gyepes helyek után ítélve, ahol a lehullott vulkanikus por érintetlenül maradt és nem szaporodhatott a házakról lepergő tömeggel, nem merném itt az átlagos hamuesőt 3—4 cm.-nél többre tenni. Hogy a vásárcsarnok összedőlt, nem szól ellene, mert Nápoly vidékén havazásra nem számítva, a tetők gyengén épülnek.

Nápoly után, a Vesuvio lábánál egymást követő tengerparti városok járdáin, falakat képez az összesepert vulkanikus por. A tenger felőli oldalon a legnagyobb hamu nyugat felé Pugliano, és Resina községekben esett: itt az átlagos esés 8—10 cm.-re tehető. Torre del Grecoban kevesebb hamu esett; dél felé, Torre del Annunziataban, Pompeiban, Bosco di Trecase és Realában pedig alig van nyoma a szél hozta kevés hamunak.

Bosco di Trecaseba Torre del Annunziataból menve, az április 8—9-iki lávapusztítás színhelyére érünk. Egyik lávafolyó völgyön át érkezve, előtött egy körülbelül 4—500 m. széles és 1 km. hosszú területet és Torre del Annunziata temetője falán áttörve, megállott. Ezen nagy lávamezőn máris rögtönöztek a gyalogjárók számára utat, amelyen a kíváncsi és tudni vágyók tömege le-fel hullámszik, lépten-nyomon beleütközve a lávadarabokat áruló tolakodók- és kéregetőkbe.

A párolgó, sötét lávamezőt, felperzselt, eldöntött, dűlőfélben levő házak és derékon elégetett és eldöntött zöld koronájú pinusfák tarkítják.

A Torre del Annunciatából Bosco di Trecaseba rögtönzött ut a Circum Vesuviana vasut egy kis, lávával körülfolyt őrházánál végződik. Az őrháztól egy szőlők közötti vasuti bevágáshoz jutunk. Ide szorult be egy második lávaág, amely Bosco di Trecase fő utcáját elpusztítva, a bevágásban megállott, maga alá temetve egy vashidat, a második alól pedig szépen elsimult felülettel kerülve ki. Daczára annak, hogy a lávafolyó egy méterrel magasabban járt a vasuti bevágás nyújtotta modernél, nem ömlött le oldalt, békén hagyva a zöldleveles szőlőlugasokat. Ezen lávaág közel a partokhoz a folyás irányában, hosszrepedéseket és elválást mutat; vagyis a partok mentén gyorsabb levén a lehülés, az olvadtabb anyag a középen feltornyosult és gyorsabban folyhatott. A láva sok, a kráterből kidobott követ hozott magával, a házak eldöntött falait azonban jó részben eltemette. Bosco di Trecase fő utcáján csak néhány ház állta ki a forrón hömpölygő láva rohamát, de ezekben is a tűz martalékává lett, ami éghető anyagból volt, a falak pedig megrepedeztek és dűlőfélben vannak a melegségtől. A főtemplomnak úgy a bejáratán, mint a sekrestyéjébe behatolt a tüzes folyó és a küszöbnél megállott. A sekrestye kigyulladt a hőségtől, a csillárok lehullottak a templomban, a márványoltárok megrepedeztek, de a főoltár feletti nagy olajfestményépen maradt.

Bosco di Trecaseból kelet felé, Scafate és Trezigno községek után a sűrű hamueső és lapilli (kavicsszerű eruptív kövecskék) esés körébe érünk. Itt, az uton összehalmozott vulkanikus por és lapilli közlekedési akadály. A háztetők beszakadtak a súlyos por nyomása alatt. St. Gioseppeben (kb. 6 km.-re a krátertől) és a hozzá közel fekvő Ottajanóban érte el a hamueső a maximumot, kb. 20—25 cmt. Csaknem minden házban a tetőtől a pinczéig leszakadtak a boltozatok. Igaz, hogy a cseréptetők csakhog y épen összetákolvák, a szobák, pinczék pedig cementtel összetapasztott kis kövek és kavicsokból álló bolthajtással vannak fedve s így egy jó havazást sem álhattak volna ki, de erősen fedett épületek is csak úgy birták volna bizton el itt a lapilli és hamuesőt, ha közben söprik; erre azonban nem volt munkáskéz, mert a hamuesővel hulló lappillik és kövektől ijedten futott, ki merre látott. Akik pedig maradtak és a templomba menekültek, jórészen elpusztultak.

BOSCO DI TRECASE EGYIK UTCÁJÁBAN MEGFENEKLETT MELLÉK LÁVA-ÁG.

A KRÁTERBŐL KILÖVELT BOMBA A LÁVA-MEZŐN.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

A VASHID ALATT ELSIMULT LÁVA-FOLYÓ.

A SZŐLŐK KÖZÖTTI VASUTI BEVÁGÁSBAN MEGÁLLOTT LÁVA-ÁG.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

Ottajano után Nápolyig kevesbedett a hamuesés.

De maga a Vesuvio milyen változáson ment át! A hegyoldalon lefelé sugáralakban szétágazó fekete lávaágak eltűntek. Hamu borít mindent, az egész hegy szürke mezt öltött.

A legkisebb szélroham porfelhőt kever fel. Az Eremo-szálloda és az Observatorio körül méter magasan fekszik a tetőről lesöpört és a szél által összehordott hamu.

A villamos április hó 21-étől közlekedvén Eremoig, a turistajárás kezdetét vette.

Az Eremotól az elpusztult funicola (sikló) alsó állomása felé tartva mind jobban szembe ötlik az utolsó nagy kitörés végezte rombolás. A funicolaig vivő villamos vasut sineit, a vezetéket tartó vasoszlopokat össze-vissza hajlítva, csavarva, száz méterekkel vitte lejjebb, valószínűleg a forró hamuval hömpölygött kőgörgeteg. A görgeteg két helyt völgyet alkotott. A völgyoldalon összetömörült hamu és kövek még most is meleget árasztanak. Az ökölnyi kövek sorai között egymást érik a derék nagyságu, sőt jóval nagyobb kőtömbök. A sikló két kőépületből álló, jól készült állomása úgy eltűnt a föld színéről, hogy követ kövön nem találni, csak az alsó állomás nagy kazánja maradt meg egyben, de az is vagy 100 méterrel lejjebb fekszik, mint ahol állott volt. Csak a sikló sinei maradtak a helyükön egy kis darabon. Iszonyu erő az, ami mind ezt végezte! pedig az Eremóban velem együtt megszállt hirneves vulkanológok: Tempest Anderson, dr. Johnston Lavis, Augustus Jaggar és Lóczy Lajos hazánkfia, kiváló geologus, állítása szerint geologiai alakítás szempontjából a Vesuvio mostani kitörése nem sorolható az elsőrangúak közé.

A kráter körül, mint mészégető kemenczéknél, téglaszinü, sárgás-fehéres a kilövelt égett, kénes termékektől a hegyoldal.

Az eruptiók, a hegy mélyéből fellökött kövekkel, a krátert viselt felső, u. n. lávasalakkúpot darabonként széthányták, úgy, hogy az új kráter most nyugat felől, tehát a volt funicola irányában vagy 70 méterrel alacsonyabb, kelet felől pedig — ahol még nagyobb volt a rombolás (Ottajano irányában) — vagy 80—90 méterrel. Természetesen a kráter szája vagy 2—3-szor nagyobbá lett.

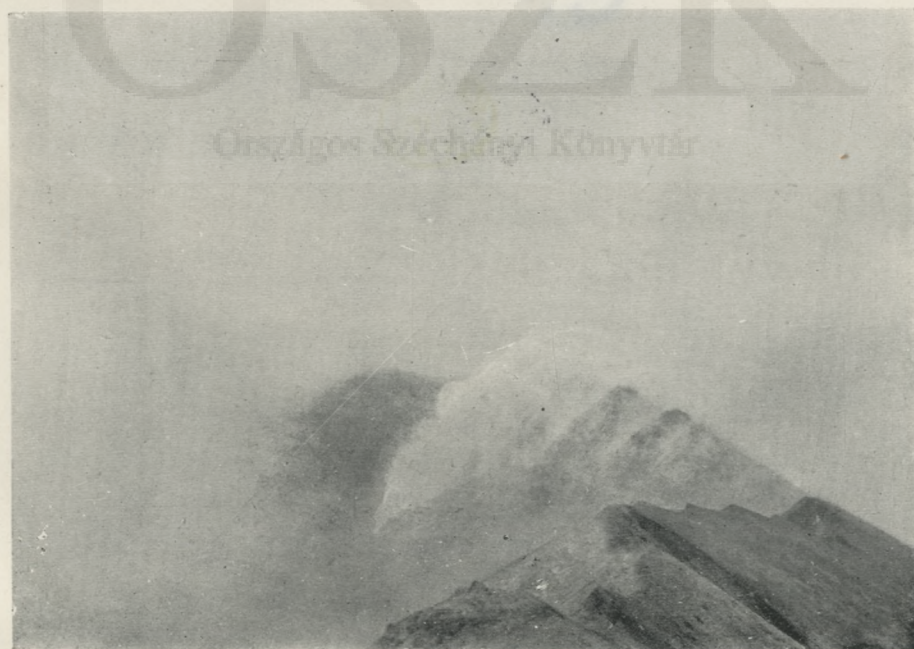
Lóczy Lajos barátommal április 29-én reggel másztuk meg a hegyet. Reggel $\frac{1}{4}$ 11-től egy óráig voltunk a kráter szélénél és bejár-

hattuk vagy $\frac{1}{6}$ -od részét. Az északi szél gyakran hozott felhőt, a kráterből pedig csak úgy ömlött a gyengén kénes fehér pára; mégis néhányszor tisztán beláttuk a kráter déli és nyugati kerületét és lepillanthattunk 150—200 méterre becsült öblébe. A kráter zeg-zugos pereme pár gerincszerű belső nyulványtól eltekintve, meredeken esik le és úgy a belső, mint külső oldalát a még meleg vulcanicus por (és nem mint rendes viszonyok között lávasalak) fedi. A belső falak hossz-repedéseket mutatnak, a repedésekből párák szállnak fel. Mélyebben harántávok látszanak, lehet, hogy ezek már a köréteg, de nem vettem ki tisztán.

A kétnapos zápor olyan keményre verte a kráter körül a hamut, hogy amig nyom nem készül, nem lehet erős koczkázat nélkül kíséreltet tenni a körüljárásra.

A lehulló kövek olyan dörgéssel érnek feneket, mintha kitörés készülne! egyébként csendes minden és előreláthatólag sok idő telik el, amíg a most eldobált kúp helyén felépül egy másik és . . . a Vesuvio eljátsza újból a már többször megismételt nagy jelenetét.

AZ UJ KRÁTER RÉSZLETEI.

1906 ÁPRILIS 29-ÉN.

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár

OSZK

Országos Széchényi Könyvtár